PAMATNOSTĀDNES

ZEMES IZMANTOŠANAS, KŪDRAS IEGUVES UN PĀRSTRĀDES, MEŽSAIMNIECĪBAS UN SAISTĪTAJĀS NOZARĒS

LMIA Konfederācija, Zemes izmantošanas komiteja LTRK

Māris Liopa

2023

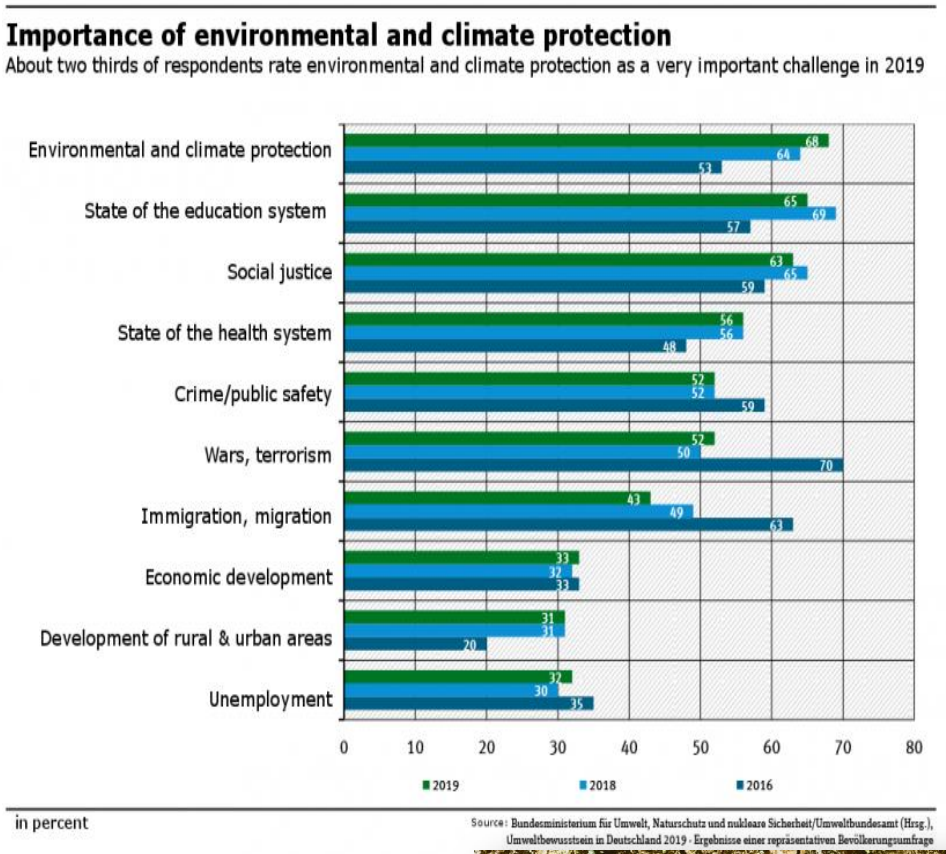

LMĪAK

Latvijas Meža īpašnieku un apsaimniekotāju konfederācija

Latvijas Meža īpašnieku un apsaimniekotāju konfederācija

Situācija ZIZIMM sektorā: Nacionālie inventarizācijas ziņojumi 2016.-2018.gads

	Meža zeme	Aramzeme	Zālāji	Apdzīvotas vietas	Mitrzemes	Primārās pārstrādes koksnes produkti	ZIZIMM
Ziņotās (fiziskās) emisijas/piesaistes par 2018. gadu kt CO2 ekv. (NIR 2020)	-3213.87	2438.44	1679.32	866.76	1708.92	-2064.57	**1417.54**
2017. gads	-4905.08	2402.91	1476.12	524.62	1429.40	-2251.33	**-1321.05**
2016. gads	-3179.63	2348.55	1602.76	-47.91	1266.20	-2129.34	**-137.29**

Spēkā esošais ZIZIMM sektora regulējums

Latvijas Meža īpašnieku un apsaimniekotāju konfederācija

- ZIZIMM - zemes izmantošana, zemes izmantošanas maiņa un mežsaimniecība

- Eiropas parlamenta un padomes 2018. gada 30. maija regula 2018/841 par zemes izmantošanā, zemes izmantošanas maiņā un mežsaimniecībā radušos siltumnīcefekta gāzu emisiju un piesaistes iekļaušanu klimata un enerģētikas politikas satvarā laikposmam līdz 2030. gadam

- Politikā līdz 2020.gadam ZIZIMM sektors nav iekļautas ETS vai ne-ETS darbību SEG emisiju samazināšanas mērķu tvērumā

Latvijas Meža īpašnieku un apsaimniekotāju konfederācija

Līdzšinējie piesaistes/emisiju uzskaites principi ZIZIMM kategorijās

- **Meža zemes** – tiek aprēķināts meža apsaimniekošanas references līmenis – prognoze nākotnei, kas balstās uz vēsturiskajiem rādītājiem (2000.-2009. gads) un esošo mežu vecumstruktūru, ņemot vērā nepieciešamību palielināt piesaisti nākotnē.
- **Apmežošana un atmežošana** – uzskaita emisijas un piesaisti 100% apmērā.
- **Zālāji, aramzemes, mitrzemes** – piesaistes un emisijas tiek uzskaitītas salīdzinot ar periodu no 2005.-2009. gadam. Mitrzemju obligāta uzskaite no 2026. gada.

- Uzskaite notiek divos piecu gadu periodos
  - **2021-2025** un **2026-2030**.

Latvijas Meža īpašnieku un apsaimniekotāju konfederācija

Regulas izmaiņas: dalībvalstu mērķi

2021-2025

Saglabājas dalībvalstu pašreizējā ZIZIMM regulā noteiktās saistības (references periodu pieeja)

2026-2030

Dalībvalstīm noteikti mērķi atbilstoši lineārai virzībai uz 2030.g. ES ZIZIMM sektora mērķi - 310 Mt CO2 ekv. piesaiste

Iezīmē virzību 2035. gadā ES sasniegt klimatneitralitāti zemes (AFOLU= ZIZIMM +lauksaimniecība) sektorā

Pēc 2030. gada dalībvalstīm sasniedzamos mērķrādītājus EK piedāvās 2025. gadā

DOKUMENTA MĒRĶIS

- PADARĪT VALSTIJ STRATĒĢISKI NOZĪMĪGĀS UN TRADICIONĀLĀS RŪPNIECĪBAS NOZARES PAR SVARĪGU IZAUGSMES DZINĒJSPĒKU, VEICINOT RŪPNIECĪBAS SISTĒMAS ATTĪSTĪBU, IEKĻAUJOTIES ES IZAUGSMES STRATĒĢIJĀ “EIROPAS ZAĻAJĀ KURSĀ”.

PAMATNOSTĀDŅU UZDEVUMS

- AR ŠĪM PAMATNOSTĀDNĒM LTRK ZEMES IZMANTOŠANAS KOMITEJA UZSTĀDA PAMATPRINCIPUS, MĒRĶUS UN UZDEVUMUS ZEMES SEKTORA IZAICINĀJUMIEM ES ZAĻAJĀ KURSĀ.
- UZDEVUMS: NODROŠINĀT OBJEKTĪVU PĒTĪJUMU UN DATU ESAMĪBU, SADARBĪBU AR CITU VALSTU LĪDZĪGĀM ORGANIZĀCIJĀM, VALSTS MINISTRIJĀM, AIZSTĀVOT SAVAS NACIONĀLĀS INTERESES.

Latvijas Meža īpašnieku un apsaimniekotāju konfederācija

PAMATPRINCIPI

- nodrošināt tiesiskos, organizatoriskos, tehniskos un citus priekšnosacījumus zemes izmantošanas, kūdras ieguves un pārstrādes, mežsaimniecības un saistīto nozaru sinerģijai un attīstībai Latvijā;
- sekmēt zemes izmantošanas, kūdras ieguves un pārstrādes, mežsaimniecības un saistīto nozaru pārstāvju līdzdalību vides, lauksaimniecības un mežsaimniecības politikas izstrādē un īstenošanā, piedalīties normatīvo aktu un politikas plānošanas dokumentu sagatavošanā jautājumos, kas skar nozaru politiku un tiešā vai pastarpinātā veidā var tās ietekmēt;
- organizēt un pārraudzīt zinātniskos pētījumus, kas saistīti ar zemes izmantošanas, kūdras ieguves un pārstrādes, mežsaimniecības un saistīto nozaru nozaru attīstību valstī

UZDEVUMI

- veikt visaptverošu pētījumu par Eiropas zaļā kursa ieviešanas ietekmi uz zemes izmantošanas, kūdras ieguves un pārstrādes, mežsaimniecības un saistītajām nozarēm, pieņemot izpildei emisiju neitralitātes uzdevumu ZIZIMM sektorā jau uz 2030. gadu. To veikt, ievērtējot zemes izmantošanas scenārijus pie uzdevuma izpildes ar sekojošu ietekmi uz sociālekonomiskajiem, demogrāfiskajiem, ģeopolitiskajiem, drošības un etnosu aizsardzības, kā arī vides aizsardzības un resursu izmantošanas sabalansētības rakursā balstītu reģionālo attīstību;
- izpētes rezultātā Latvija piedāvā ieviest zinātniski pamatotu korelācijas koeficientu zemes izmantošanas, kūdras ieguves un pārstrādes, mežsaimniecības un saistītajās nozarēs, kā arī atbilstošu laika rāmi klimatneitralitātes sasniegšanai, kas nav traumējošs iedzīvotājiem un valsts ekonomikai;
- veikt zemes izmantošanas, kūdras ieguves un pārstrādes, mežsaimniecības un saistīto nozaru rādītāju monitoringu statistikas apkopošanai, objektīvu datu drošībai un pētniecībai.

2030. gada mērķrādītāji ES dalībvalstīm

Latvijas Meža īpašnieku un apsaimniekotāju konfederācija

Dalībvalsts	ZIZIMM vidēji 16-18 [Mt]	Vid. aps. zemes platībā 16-18 [km²]	Vid. aps. Zemes plat. % 16-18 [%]	Papildus emisiju samazin. 2030 [Mt]	Mērķ-rādītājs 2030 [Mt]
Beļģija	-1.0	30,528	0.8	-0.3	-1.4
Bulgārija	-8.6	111,002	2.7	-1.2	-9.7
Čehija	-0.4	78,869	2.0	-0.8	-1.2
Dānija	5.8	42,053	1.0	-0.4	5.3
Vācija	-27.1	357,901	8.9	-3.8	-30.8
Igaunija	-2.1	41,358	1.0	-0.4	-2.5
Īrija	4.4	59,432	1.5	-0.6	3.7
Grieķija	-3.2	110,500	2.7	-1.2	-4.4
Spānija	-38.3	506,510	12.5	-5.3	-43.6
Francija	-27.4	638,602	15.8	-6.7	-34.0
Horvātija	-4.9	56,594	1.4	-0.6	-5.5
Itālija	-32.6	301,336	7.5	-3.2	-35.8
Kipra	-0.3	6,018	0.1	-0.1	-0.4
Latvija	0.0	61,059	1.5	-0.6	-0.6

Dalībvalsts	ZIZIMM vidēji 16-18 [Mt]	Vid. aps. zemes platībā 16-18 [km²]]	Vid. aps. Zemes plat. % 16-18 [%]	Papildus emisiju samazin. 2030 [Mt]	Mērķ-rādītājs 2030 [Mt]
Lietuva	-4.0	63,061	1.6	-0.7	-4.6
Luksemburga	-0.4	2,586	0.1	0.0	-0.4
Ungārija	-4.8	89,425	2.2	-0.9	-5.7
Malta	0.0	201	0.0	0.0	0.0
Nīderlande	5.0	41,530	1.0	-0.4	4.5
Austrija	-4.8	83,870	2.1	-0.9	-5.6
Polija	-34.8	312,713	7.7	-3.3	-38.1
Portugāle	-0.4	92,393	2.3	-1.0	-1.4
Rumānija	-23.3	228,299	5.7	-2.4	-25.7
Slovēnija	0.1	20,273	0.5	-0.2	-0.1
Slovākija	-6.3	48,095	1.2	-0.5	-6.8
Somija	-14.9	275,408	6.8	-2.9	-17.8
Zviedrija	-43.4	377,027	9.3	-4.0	-47.3
Kopā	-267.7	4,036,645	100.0	-42.3	-310.0

Latvijas Meža īpašnieku un apsaimniekotāju konfederācija

DISKUSIJA

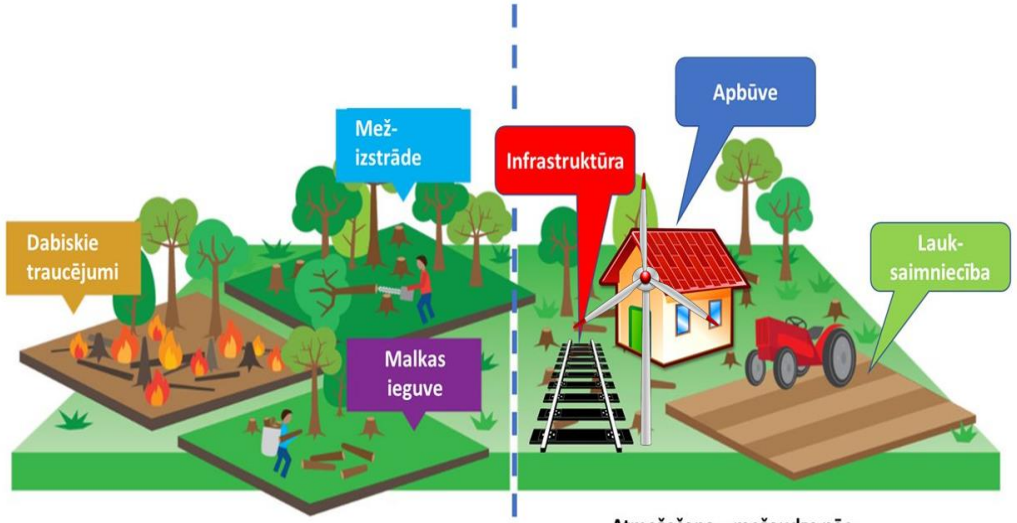

Mežsaimniecība – mežaudze pēc izstrādes/zuduma tiek atjaunota
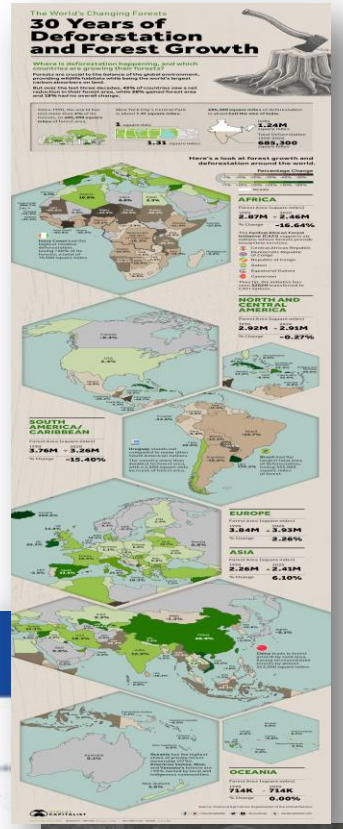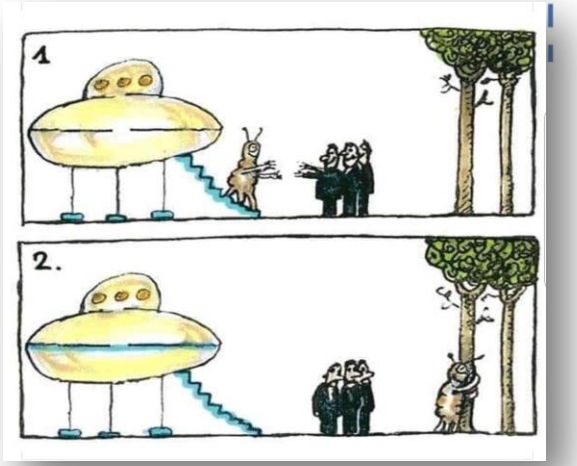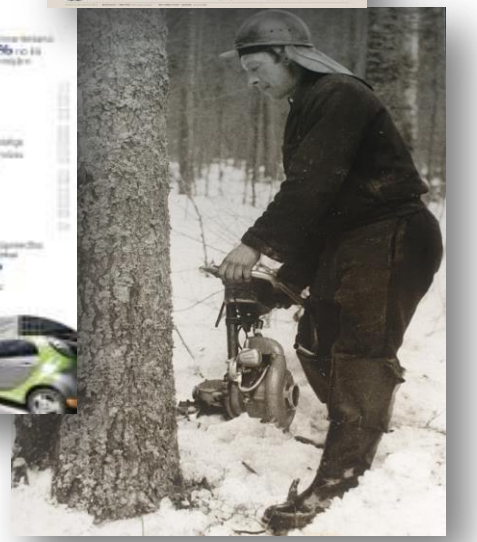
Atmežošana – mežaudze pēc izstrādes/zuduma netiek atjaunota, jo zemei maina lietošanas mērķi